οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ψόφων τῆς φωνῆς, ὅταν ἡ μὲν ἤδη διαλελυμένη προσπίπτῃ πρὸς τὴν ἀκοὴν, ἡ δέ τις συνεχὴς, ἀμφοτέρων αὐτῶν ἀφικνουμένων πρὸς τὸν αὐτὸν τόπον, ἡ μὲν ἀφεστηκέναι πόῤῥω δοκεῖ ἀκοῆς, ἡ δὲ, εἶναι σύνεγγυς, διὰ τὸ τὴν μέν τοι πόῤῥωθεν ὁμοίαν εἶναι, τὴν δὲ πλησίον. σαφεῖς δὲ μάλιστα αἱ φωναὶ γίγνονται παρὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν φθόγγων. ἀδύνατον γὰρ, μὴ τελέως τούτων διηρθρωμένων, τὰς φωνὰς εἶναι σαφεῖς· καθάπερ καὶ τὰς τῶν δακτυλίων σφραγῖδας, ὅταν μὴ διατυπωθῶσιν ἀκριβῶς. διόπερ οὔτε τὰ παιδία δύναται διαλέγεσθαι σαφῶς, οὔτε οἱ μεθύοντες, οὔτε οἱ γέροντες, οὔθ᾽ ὅσοι φύσει τραυλοὶ τυγχάνουσιν ὄντες, οὔθ᾽ ὅλως ὅσων εἰσὶν αἱ γλῶτται καὶ τὰ στόματα δυσκίνητα. ὥσπερ γὰρ καὶ τὰ χαλκεῖα καὶ τὰ κέρατα συνηχοῦντα, ποιεῖ τοῖς ἀπὸ τῶν ὀργάνων φθόγγοις σαφεστέροις, οὕτως καὶ ἐπὶ τῆς διαλέκτου πολλὴν ἀσάφειαν ἀπεργάζεται τὰ ἐκπίπτοντα τῶν πνευμάτων ἐκ τοῦ στόματος, ὅταν μὴ διατυπωθῶσιν ὁμοίως. οὐ μόνον δὲ ἑαυτῶν τινα παρεμφαίνουσιν ἀσάφειαν, ἀλλὰ καὶ τοῖς διηρθρωμένοις τῶν φθόγγων ἐμποδίζουσιν, ἀνομοίας αὐτῶν γιγνομένης τῆς περὶ τὴν ἀκοὴν κινήσεως. διὸ καὶ μᾶλλον ἑνὸς ἀκούοντες συνίεμεν, ἢ πολλῶν ἅμα ταὐτὰ λεγόντων· καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν χορδῶν· καὶ πολὺ ἧττον, ὅταν προσαυλῇ τις ἅμα καὶ κιθαρίζῃ, διὰ τὸ συγχεῖσθαι τὰς φωνὰς ὑπὸ τῶν ἑτέρων. οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν συμφωνιῶν φανερόν ἐστιν. ἀμφοτέροις γὰρ ἀποκρύπτεσθαι συμβαίνει τοῖς ἤχοις ὑπ᾽ ἀλλήλων. ἀσαφεῖς μὲν οὖν φωναὶ γίγνονται διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας. λαμπραὶ δὲ γίνονται, καθάπερ ἐπὶ τῶν χρωμάτων· καὶ γὰρ ἐκεῖ τὰ μάλιστα δυνάμενα τὰς ὄψεις κινεῖν, ταῦτα εἶναι συμβαίνει τῶν χρωμάτων λαμπρότατα. τὸν αὐτὸν τρόπον, τῶν φωνῶν ταύτας ὑποληπτέον εἶναι λαμπροτάτας, ὅσαι μάλιστα δύνανται προσπίπτουσαι κινεῖν τὴν ἀκοήν. τοιαῦται δέ εἰσιν αἱ σαφεῖς καὶ πυκναὶ καὶ καθαραὶ, καὶ πόῤῥω δυνάμεναι διατείνειν. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις αἰσθητοῖς ἅπασι τὰ ἰσχυρότερα καὶ πυκνότερα καὶ καθαρώτερα, σαφεστέρας ποιεῖ τὰς αἰσθήσεις. δῆλον δέ. τὸ γὰρ τελευταῖον αἱ φωναὶ πᾶσαι γίνονται κωφαὶ, τοῦ ἀέρος ἤδη διακεχυμένου. δῆλον δέ ἐστι κἀπὶ τῶν αὐλῶν. τὰ γὰρ ἔχοντα τῶν δευτέρων τὰς γλώττας πλαγίας, μαλακωτέραν μὲν ἀποδίδωσι τὴν φωνὴν, οὐχ ὁμοίως δὲ λαμπράν. τὸ γὰρ πνεῦμα φερόμενον, εὐθέως εἰς εὐρυχωρίαν ἐμπίπτει, καὶ οὐκ ἔτι φέρεται σύντονον, οὐδὲ συνεστηκὸς, ἀλλὰ διεσκεδασμένον.

A Sic etiam in ſonis vocis quando hæc quidem iam reſoluta incidit ad auditum, illa verò continua. ambabus ipſis aduenientibus ad eundem locum, hæc quidem abeſſe procul videtur ab auditu, altera verò eſſe propè: quia illa quidem longinquæ ſimilis ſit, hæc verò propinquæ. Claræ verò maximæ fiunt voces, quia exacti ſint ſoni. Impoſſibile enim eſt, non perfectè his dearticulatis, voces eſſe B claras. Quemadmodum etiam annulorum ſigilla, ſi non exculpantur exactè. Quare neque puelli poſſunt loqui clarè, neque ebrij, neque ſenes, neque quicunque natura balbi ſunt, neque omnino quorumcunque ſunt linguæ & ora difficulter mobilia. Sicut enim & erea, & cornea conſonantia, faciunt organorum ſonos clariores, ita & in locutione, multam obſcuritatem efficiunt excidentes ſpiritus ex ore, quando non exculpantur ſimiliter. C Non ſolùm verò ſui ipſorum quandam demonſtrabant obſcuritatem, ſed etiam dearticulatos ſonos impediunt, non ſimili ipſorum facto motu circa auditum. Quare etiam magis vnum audientes intelligimus, quàm ſimul multis ĩdem dicentibus. Sicuti etiam in chordis, & multo minus, ſi quis accinat ad tibiam ſimul & ad citharam, quia confundantur voces ab aliis. Non minimè verò hoc in ſympho- D niis clarum eſt. Vtroſque enim occultari accidit ſonos ab inuicem. Obſcuræ ergo voces fiunt ob dictas cauſas. Lucidæ verò fiunt, ſicuti in coloribus. Ibi enim, qui maximè poſſunt viſum mouere, hos accidit colorum eſſe lucidiſſimos. Eodem modo, vocum has exiſtiſtimandum eſt eſſe luculentiſſimas, quæcunque poſſunt accedentes mouere auditum. Tales verò ſunt claræ & denſæ, & puræ & procul valentes E protendere. Etenim in aliis ſenſibilibus omnibus fortiora, & denſiora, & purgatiora, clariores faciunt ſenſus. Clarum id eſt. vltimo enim voces omnes fiunt ſurdæ, aere iam diffuſo. Clarum eſt etiam in tibiis. Secundarũ enim quę habẽt linguas obliquas, molliorẽ reddũt vocẽ, nõ ſimiliter tamẽ lucidã. Spiritus enim latus, ſtatim in amplitudinẽ loci excidit & nõ amplius fertur validus, nec cõſiſtens, ſed diſperſus.